

**RIIGIHANGETE
VAIDLUSTUSKOMISJON**

OTSUS

Vaidlustusasja number	126-25/287090
Otsuse kuupäev	30.05.2025
Vaidlustuskomisjoni liige	Taivo Kivistik
Vaidlustus	Ühispakkujate AKO Eesti OÜ ja RPE haldus OÜ vaidlustus Keila Linnavalitsuse riigihankes „Keila linnatänavate aastaringne hooldamine 07.2025-06.2030” (viitenumber 287090)
Menetlusosalised	Vaidlustaja, ühispakkujad AKO Eesti OÜ ja RPE haldus OÜ, esindaja vandeadvokaat Anneli Aab Hankija, Keila Linnavalitsus, esindaja linnapea Maret Pärnamets Kolmas isik, Tallinna Kommunaalteenused OÜ, esindaja vandeadvokaat Kristina Laarmaa

RESOLUTSIOON

RHS¹ § 197 lg 1 p-i 8 ja § 192 lg 3 p-i 5 alusel

Jätta ühispakkujate AKO Eesti OÜ ja RPE haldus OÜ vaidlustus läbi vaatamata.

EDASIKAEBAMISE KORD

Otsuse peale võib esitada kaebuse halduskohtule kümne päeva jooksul otsuse avalikult teatavaks tegemisest arvates (halduskohtumenetluse seadustiku § 270 lg 1).

JÕUSTUMINE

Otsus jõustub pärast kohtusse pöördumise tähtaja möödumist, kui ükski menetlusosaline ei esitanud kaebust halduskohtusse. Otsuse osalisel vaidlustamisel jõustub otsus osas, mis ei ole seotud edasikaevatud osaga (RHS § 200 lg 4).

ASJAOLUD JA MENETLUSE KÄIK

1. 28.02.2025 alustas Keila Linnavalitsus (edaspidi ka Hankija) avatud hankemenetlusega riigihanget „Keila linnatänavate aastaringne hooldamine 07.2025-06.2030” (viitenumber 287090)

¹ Riigihangete seadus

(edaspidi Riigihange).

Pakkumuste esitamise tähtpäevaks, 04.04.2025, esitasid pakkumused 6 pakkujat, sh ühispakkujad AKO Eesti OÜ ja RPE haldus OÜ.

2. 08.05.2025 otsusega jättis Hankija ühispakkujad AKO Eesti OÜ ja RPE haldus OÜ kvalifitseerimata ning tunnistas edukaks Tallinna Kommunaalteenused OÜ pakkumuse.

3. 19.05.2025 laekus Riigihangete vaidlustuskomisjonile (edaspidi vaidlustuskomisjon) ühispakkujate AKO Eesti OÜ ja RPE haldus OÜ (edaspidi Vaidlustaja) vaidlustus Hankija otsustele jätta ühispakkujad AKO Eesti OÜ ja RPE haldus OÜ kvalifitseerimata ning tunnistada edukaks Tallinna Kommunaalteenused OÜ (edaspidi ka Kolmas isik) pakkumus (edaspidi Vaidlustus 1).

4. 15.05.2025 jättis Hankija Tallinna Kommunaalteenused OÜ kvalifitseerimata ning tunnistas edukaks EKT Teed OÜ pakkumuse.

5. 25.05.2025 laekus vaidlustuskomisjonile Tallinna Kommunaalteenused OÜ vaidlustus Hankija otsustele jätta Tallinna Kommunaalteenused OÜ kvalifitseerimata ning tunnistada edukaks EKT Teed OÜ pakkumus (edaspidi Vaidlustus 2).

6. 29.05.2025 laekus vaidlustuskomisjonile Hankija otsus (Keila Linnavalitsuse 29.05.2025 korraldus nr 2-2/154), millega Hankija tunnistas Riigihanke hankemenetluse kehtetuks, põhjendades oma otsust kokkuvõtlikult alljärgnevalt.

26.05.2025 määras vaidlustuskomisjon Vaidlustuse 1 otsuse avalikult teatavaks tegemise tähtpäevaks 16.06.2025. Vaidlustuse 2 otsuse avalikult teatavaks tegemise tähtpäeva ei ole vaidlustuskomisjon seni määranud.

Hanketeate p-i 5.1.3 ja Tehnilise kirjelduse p-i 1.1.2 kohaselt on Riigihanke esemeks oleva teenuse osutamise alguskuupäevaks 01.07.2025. See tähendab, et hankemenetluse tulemusel ei ole võimalik sõlmida hankelepingu, mille täitmine algab 01.07.2025, mistõttu Riigihanke hankemenetlus tuleb kehtetuks tunnistada rahandusministeeriumi ettekirjutuse alusel või Hankija enda initsiatiivil. Vaidlustuskomisjoni kavandatavast otsuse tegemise tähtpäevast (16.06.2025) kuni riigihanke alusdokumentides märgitud teenuse algamise tähtpäevani (01.07.2025) on vaid 14 kalendripäeva, mille jooksul tuleks Hankijal sõltuvalt vaidlustuskomisjoni otsusest teha otsused eduka pakkuja kohta ning hankelepingu ei saaks sõlmida enne 14 päevase ooteaja möödumist nende otsuste teatavaks tegemisest pakkujatele.

Teada ei ole Vaidlustuses 2 otsuse tegemise tähtpäev ega see, kas vaidlustuskomisjoni otsused jõustuvad või kaevatakse edasi. Seega ei ole Riigihanke eesmärk enam saavutatav - Hankijal ei ole võimalik jõuda hankelepingu sõlmimiseni enne 01.07.2025 ning alustada määratud tähtpäeval hankelepingu täitmist.

Hankija on seotud riigihanke alusdokumentides määratletud hankelepingu täitmise tähtaja kulgemise algusajaga ja kohustatud sõlmima riigihankelepingu üksnes riigihanke alusdokumentides sätestatud tingimustel (RHS § 120 lg 1). RHAD-is määratud tingimuse muutmine ei ole pärast pakkumuste esitamist RHS § 81 lg 1 järgi enam lubatud, mistõttu puudub võimalus alustada hankelepingu täitmist ettenähtust hiljem. Seega on Hankijal võimatu jätkata hankemenetlust.

VAIDLUSTUSKOMISJONI PÕHJENDUSED

7. RHS § 197 lg 1 p-i 8 kohaselt lõpeb vaidlustusmenetlus vaidlustuskomisjoni otsusega jätta vaidlustus osaliselt või täielikult läbi vaatamata, kui ilmnevad käesoleva seaduse § 192 lg-s 3 sätestatud alused.

RHS § 192 lg 3 p-i 5 kohaselt jätab vaidlustuskomisjon vaidlustuse läbi vaatamata ja tagastab selle oma otsusega vaidlustajale, kui hankija on tunnistanud vaidlustatud riigihanke või otsuse 2 (4)

kehtetuks või vaidlustaja väidetud õigusrikkumine on kõrvaldatud.

Kuna Hankija tunnistas oma 29.05.2025 korraldusega nr 2-2/154 Riigihanke hankemenetluse kehtetuks, esineb RHS § 192 lg 3 p-is 5 sätestatud alus vaidlustuse läbi vaatamata jätmiseks.

8. Vaidlustusmenetluse kulud

8.1. Kuna vaidlustus jääb läbi vaatamata, on Vaidlustajal õigus nõuda riigilõivuseaduse § 15 lg 1 p-i 5 alusel vaidlustuse esitamisel tasutud riigilõivu tagastamist. Riigilõivu 1280 eurot tagastamise taotlus tuleb esitada vaidlustuskomisjonile vastavalt riigilõivuseaduse §-le 12.

8.2. Vaidlustaja lepingulise esindaja kulud

8.2.1. RHS § 198 lg 5¹ sätestab, et *kui vaidlustusmenetlus lõpeb käesoleva seaduse § 197 lõike 1 punkti 8 alusel põhjusel, et hankija on tunnistanud vaidlustatud riigihanke menetluse või otsuse kehtetuks või vaidlustaja väidetud õigusrikkumise kõrvaldanud, mõistab vaidlustuskomisjon oma otsusega hankijalt vaidlustaja kasuks välja vaidlustaja tasutud või tasumisele kuuluva eksperditasu ja lepingulise esindaja kulud põhjendatud ja vajalikus ulatuses, välja arvatud juhul, kui vaidlustatud riigihanke menetluse või otsuse kehtetuks tunnistamine või õigusrikkumise kõrvaldamine ei olnud tingitud vaidlustuse esitamisest.*

Vaidlustuskomisjon leiab, et Vaidlustajal on õigus lepingulise esindaja kulude välja mõistmisele juhul, kui Riigihanke hankemenetluse kehtetuks tunnistamine on otseselt tingitud vaidlustuse esitamisest.

8.2.2. Vaidlustuskomisjon möönab, et kaudselt tingis Riigihanke hankemenetluse kehtetuks tunnistamise vaidlustuste (Vaidlustuse 1 ja 2) esitamine – mis ei võimalda Hankijal sõlmida hankelepingut, mille alusel saaks alustada teenuse osutamisega riigihanke alusdokumentides määratud ajal – 01.07.2025, kuid RHS § 198 lg-s 5¹ on silmas peetud seda, et vaidlustaja esindaja kulude välja mõistmiseks peab hankemenetluse kehtetuks tunnistamine tulenema mitte vaidlustuse esitamise faktist vaid vaidlustuses toodud sisulistest asjaoludest.

Tartu Halduskohus on 31.01.2025 otsuses 3-24-2693 (p 16) leidnud, et *RHS § 198 lg 5¹ eesmärgiks saab pidada seda, et vaidlustuse esitajale hüvitatakse hankija õigusvastase tegevuse tõttu tekkinud menetluskulud ka olukorras, kus hankija vaidlustuse põhjendustega tutvumise ja vaidluse eduväljavaadete hindamise tulemusena otsustab enne vaidluse lahendamist hankemenetluse kehtetuks tunnistada.*

Vaidlustaja eesmärgiks oli enda kvalifitseerimata jätmise ja Kolmanda isiku pakkumuse edukaks tunnistamise otsuste vaidlustamise kaudu jõuda Hankijaga hankelepingu sõlmimiseni. Kuna Hankija ei tunnistanud Riigihanke hankemenetlust kehtetuks seetõttu, et otsused, mille kehtetuks tunnistamist Vaidlustaja taotleb, oleksid õigusvastased, siis Riigihanke hankemenetluse kehtetuks tunnistamise otsus ei ole tingitud vaidlustuse esitamisest ja RHS § 198 lg 5¹ sätestatud koosseis Vaidlustajale kulude välja mõistmiseks ei ole täidetud.

8.2.3. Vaidlustuskomisjon nõustub Hankija seisukohaga, et juhul, kui hankelepingu täitmisega ei ole mingil põhjusel alustatud või võimalik alustada riigihanke alusdokumentides määratud tähtpäevaks, tuleb hankemenetlus tunnistada kehtetuks hankija enda initsiatiivil RHS § 73 lg 3 p-i 6 alusel või Rahandusministeeriumi ettekirjutuse alusel.

8.2.3.1 Riigihanke esemeks oleva teenuse osutamine pidi algama 01.07.2025:

1) Hanketeate p-i 5.1.3 kohaselt on lepingu täitmise alguskuupäev 01.07.2025.

2) Tehnilise kirjelduse p 1.1.2 kehtestab: *Töövõtu periood on 60 kuud alates 01.07.2025.*

8.2.3.2. Vaidlustus 1 esitati vaidlustuskomisjonile 19.05.2025 ning Vaidlustus 2 esitati 25.05.2025. Vastavalt RHS § 200 lg-le 1 teeb vaidlustuskomisjon vaidlustuse lahendamise kohta sisulise otsuse 30 päeva jooksul vaidlustuse laekumisest. Vaidlustuse 1 puhul on

vaidlustuskomisjon määranud otsuse avalikult teatavaks tegemise päevaks 16.06.2025. Vaidlustuse 2 puhul ei ole vaidlustuskomisjon otsuse teataks tegemise päeva seni määranud, kuid lähtudes vaidlustuse esitamise päevast võib viimaseks päevaks, millal vaidlustuskomisjon teeb asjas otsuse, olla 25.06.2025². Vaidlustuskomisjon nõustub Hankijaga, et isegi kui lähtuda üksnes otsuse tegemise päevast Vaidlustuses 1, siis hoolimata sellest, millise otsuse vaidlustuskomisjon teeks, ei ole Hankijal RHS-is sätestatud hankemenetluse tähtaegu arvestades võimalik sõlmida hankelepingu, mille täitmine saaks alata 01.07.2025. RHS § 201 lg 2 kohaselt ei või Hankija anda nõustumust hankelepingu sõlmimiseks enne 14 päeva möödumist RHS § 197 lg 1 p-ides 4 või 5 nimetatud otsuse (vastavalt vaidlustuse rahuldamata jätmise või rahuldamine) teatavaks tegemise päevast. Seega saaks Hankija sõlmida hankelepingu alles 01.07.2025, mil peaks algama hankelepingu täitmine. Vaidlustuse 2 menetlus välistab selle isegi teoreetiliselt. Seega on õige Hankija otsuses väidetut, et Riigihanke menetluse eesmärk ei ole enam saavutatav.

8.2.4. Eeltoodud põhjusel on vaidlustuskomisjon seisukohal, et kuigi Vaidlustuste 1 ja 2 esitamine tingib käesoleval juhul kaudselt Riigihanke hankemenetluse kehtetuks tunnistamise, ei tulene see Vaidlustaja põhjendustest vaidlustusmenetluses ning pole seotud ka vaidlustuse esitamise eesmärgiga, milleks oli saavutada hankelepingu sõlmimine Kolmanda isiku asemel Vaidlustajaga.

(allkirjastatud digitaalselt)
Taivo Kivistik

² Arvestades, et 30-s päev, 24.06.2025, langeb riigipühale.